

59 ראוי, הרי הוא בלא תעשה ורק אין בו פרת. ולכך בשחט אותו ואת
 60 בנו שאין השני ראוי לבוא עתה שאסור לשחטו היום, אבל ראוי הוא
 61 למחר, ולכך אף שאין בו כרת, אבל לא תעשה יש בו. וְחֲכָמִים
 62 אומרים, כִּל שְׂאִין בּו פֶּרֶת משום שאינו מתקבל בפנים אינו בלא
 63 תעשה, ואף אם ראוי הוא לבוא לאחר זמן.
 64 כדי להקשות על דברי רב המנוגא מקדים רבא ומבאר ברייתא זו:
 65 וְכִשְׂרִי לָן – והיה קשה לנו, בשחט אותו ואת בנו קְרָשִׁים בְּחוּץ אמר
 66 רבי שמעון שעובר על השני בלא תעשה משום שחוט חוץ, אבל
 67 כרת משום שחוט חוץ אין בו, לפי שאינו ראוי להתקבל בפנים.
 68 וקשה, הלא קָמַא – הראשון שנשחט בחוץ, הרי זה כמו שמיקְמַל
 69 קָמַל – שהרגו בלא שחיטה כלל, לפי ששחיטה שאינה ראויה היא,
 70 שלרבי שמעון אין שמה שחיטה, וממילא אין איסור לשחוט את הבן
 71 משום אותו ואת בנו, ואם כן שְׂנִי (מקבל) [מִתְקַבֵּל] בְּפָנִים הוא,
 72 ופֶרֶת נְמִי לִיְחִיִּב – ויש לו להתחייב עליו גם כרת משום שחוט חוץ.
 73 וכדי לתרץ קושיא זו אָמַר רַבָּא, וְאָמַרִי לָהּ פְּרִי – ויש אומרים
 74 שבשם אדם אחר פירשו כן, חֲפוּרֵי מִיִּחְפְּרָא וְהִכֵּי קִתְנִי – יש ללמוד
 75 ברייתא זו כאילו היא חסירה, וכך יש לשנות בה, שחטו אותו ואת בנו
 76 שהיו קְרָשִׁים, ושחיטת שְׂנִיָּהֶם היתה בְּחוּץ, לְדַעַת רַבְּנָן שחיטה
 77 שאינה ראויה שמה שחיטה, ועל שחיטת הַרְאָשׁוֹן עֲנוּשׁ פֶּרֶת משום
 78 שחוט חוץ. ולגבי שחיטת השני, הקרבן עצמו פְּסוּל, וְפִטוּר הוא
 79 מכרת מִחַמַת הַלְאָו דְשְׁחִיטָתִי חוּץ, כיון שהוא מחוסר זמן ואינו ראוי
 80 להתקבל בפנים. ולְדַעַת רַבִּי שְׁמַעוֹן סוֹבֵר ששחיטה שאינה ראויה
 81 אינה שחיטה, שחיטת הראשון שהיתה בחוץ שחיטה שאינה ראויה
 82 היא ולא נאסר לו לשחוט את השני באותו היום, ונמצא שראוי השני
 83 להתקבל בפנים, ועל כן על שחיטת שְׂנִיָּהֶם עֲנוּשִׁים פֶּרֶת משום
 84 שחוט חוץ.
 85 ואם שחט אֶחָד בְּחוּץ ואחר כך שחט אֶחָד בְּפָנִים. לְדַעַת רַבְּנָן
 86 הסוברים ששחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, על שחיטת הַרְאָשׁוֹן
 87 בחוץ עֲנוּשׁ פֶּרֶת משום שחוט חוץ. ולגבי שחיטת השני שהיה בפנים,
 88 הקרבן עצמו פְּסוּל מפני שהוא מחוסר זמן, שכיון שנשחט הראשון
 89 באותו היום, אף שהיתה שחיטתה שחיטה שאינה ראויה, שם שחיטה
 90 עליה, ואסור לשחוט את השני בו ביום, וְפִטוּר מכרת על השני, כיון
 91 ששחט בפנים ואין כאן איסור שחוט חוץ. ולְדַעַת רַבִּי שְׁמַעוֹן
 92 ששחיטה שאינה ראויה אינה שחיטה, על שחיטת הראשון מתחייבים
 93 כרת, והקרבן השני שנשחט בפנים בְּשָׂר הוא, ואף שנשחט הראשון
 94 באותו היום, אינו מחוסר זמן, משום ששחיטת הראשון בחוץ שחיטה
 95 שאינה ראויה היא, ואין שמה שחיטה.
 96 ואם שחט אֶחָד בְּפָנִים ולאחר מכן שחט אֶחָד בְּחוּץ. לְדַעַת רַבְּנָן
 97 הקרבן שנשחט רְאָשׁוֹן בפנים בְּשָׂר הוא וְפִטוּר מכלום. והקרבן השני
 98 שנשחט בחוץ פְּסוּל הוא משום שחוט חוץ, וְהַשּׁוּחַט את השני פְּטוּר
 99 הוא מכרת של שחוט חוץ כיון שלא היה ראוי להתקבל בפנים, ואינו
 100 עובר באיסור שחיטת חוץ כלל. ולְרַבִּי שְׁמַעוֹן השוחט את השני עובר
 101 בלא תעשה, שאף ששחיטת הראשון היתה בחוץ, ולכך השני אינו
 102 ראוי להתקבל בפנים ואין בו כרת, אבל כיון שראוי הוא להתקבל
 103 בפנים לאחר זמן, יש בו לא תעשה. עד כאן ביאורו של רבא
 104 בברייתא.
 105 ברייתא זו הביא רבא וביאר אותה, כדי להקשות מהאופן השלישי
 106 שבה על רב המנוגא, שאמר בדת רבי שמעון שאותו ואת בנו אינו
 107 נוהג בקדשים. מקשה רבא על רב המנוגא: וְאִי פִלְקָא דְעִקְתָּךְ שִׁלְדַעַת
 108 רבי שמעון אִין אֹתוּ וְאִתּוּ בְּנֵו נֹהֵג בְּקְרָשִׁים, נמצא שאף שנשחט
 109 הראשון במקדש בכשרות, לא נאסר לשחוט את השני בו ביום, וראוי
 110 הוא להתקבל בפנים, ואם כן הקרבן השני שנשחט בחוץ, אִמְאָר בלא
 111 תעשה ותו לא – מדוע אמר רבי שמעון שעובר עליו רק בלא תעשה
 112 ולא יותר, והרי פֶּרֶת נְמִי לִיְחִיִּב – יש לו להתחייב גם כרת כשאר
 113 כל שחוט חוץ.
 114 מחמת קושיא זו, מבאר רבא את דברי רב המנוגא באופן אחר: אִלָּא
 115 אָמַר רַבָּא, ודאי גם רב המנוגא מודה שלרבי שמעון נוהג איסור אותו
 116 ואת בנו בקדשים. והטעם, משום ששחיטת הראשון בקדשים בפנים

1 נִתְקַן – הוציאו מאיסור לא תעשה והכניסו לְעֵשָׂה, לומר שיש
 2 במחוסר זמן רק איסור עשה, והלאו של 'לא ירצה' אינו מדבר
 3 במחוסר זמן כשאר כל הפסולים. מבאר רבי זירא, מֵאִי טַעְמָא – היכן
 4 מצאנו זאת בכתוב, דְאָמַר קְרָא (ויקרא כב כז) 'שור או כֶּשֶׁב או עֹז כִּי
 5 יוֹלַד הַזֵּה שְׁבַעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וַיִּמְיוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלְאָה יוֹצֵה לְקָרְבָן
 6 אִשָּׁה לָהּ', וזו מצות עשה היא שמיים השמיני והלאה יקריבוהו. ויש
 7 לשמוע מזה שמיים השמיני אין – מותר להקריבו, אבל מֵעֵקְרָא –
 8 קודם לכן לא. ומשמעות זו איסור לאו הוא, שקודם היום השמיני
 9 אסור להקריב. אלא שהוא לא נאמר בפירוש ואינו אלא לֹא הִלְאָה
 10 מְבַלְל עֵשָׂה, ותורת עֵשָׂה עליו, ואין לוקין עליו. וכיון שגילתה תורה
 11 שיש בו דין עשה, הוציאנו מהלאו שיש בכל הפסולים בפסוק (שם כב
 12 כ) 'שור וְשֵׂה'. ולכך בקדשים בפנים בדין אותו ואת בנו לא הזכיר
 13 התנא שלוקה על השני גם משום מחוסר זמן, שאין מלקות על מחוסר
 14 זמן.
 15 רבי זירא פירש שהפסוק 'ימיום השמיני והלאה ירצה' מלמד איסור
 16 להקריב קודם לכן. מקשה הגמרא: וְהָא מֵיַבְעִיא לִיה – והרי פסוק זה
 17 נצרך לְכַדְרֵי אִפְטוּרֵיקוּ – לדרשתו של רבי אפטוריקי. דְרַבִּי
 18 אִפְטוּרֵיקוּ רַמִּי – הקשה שיש סתירה במשמעות הפסוק. בתחילת
 19 הפסוק (שם) פְּתִיב 'וְהִיָּה שְׁבַעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ, הָא לִילָה – משמע
 20 מזה שבליל שמיני שהוא יתיב אחר שבעת הימים, חוּ – ראוי הוא
 21 כבר לקרבן. ומאידך, בסוף הפסוק פְּתִיב 'מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלְאָה
 22 יוֹצֵה לְקָרְבָן אִשָּׁה לָהּ', ומשמע שרק מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלְאָה אין –
 23 ראוי הוא לקרבן, אבל בלִילָה של שמיני עדיין לא. נמצאו שתי
 24 משמעויות סותרות האם הבהמה ראויה לקרבן כבר מליל שמיני או
 25 רק מהיום של שמיני, וקשה, הָא פִּצְד – כיצד ניתן ליישב דבר זה.
 26 ותירץ רבי אפטוריקי, אכן שני הדיוקים נכונים, הִלְאָה של שמיני
 27 ראוי לקרבן לְעֵנֵן קְדוּשָׁה – שיותר להקדישו בליל שמיני, ואינו
 28 עובר בלאו שלא להקדיש קרבנות פסולים. והיום של שמיני, ראוי
 29 לקרבן לְעֵנֵן הַרְצָאָה – הקרבה, שרק מיום שמיני הוא עולה לרצון
 30 בהקרבתו, אך בליל שמיני אסור בהקרבה. ואם כן יש להקשות על
 31 רבי זירא, כיון שהפסוק נצרך לדין זה לומר שאינו מרצה אלא ביום,
 32 איך ניתן ללמוד ממנו עשה ולהוציאו מכלל שאר כל הפסולים.
 33 מתרצה הגמרא: מה שאמר רבי זירא שניתקו הכתוב למחוסר זמן
 34 לעשה, לא היתה כוונתו לפסוק שבספר ויקרא, אלא פְּתִיב קְרָא
 35 אַחֲרֵינָא – נאמר פסוק אחר במחוסר זמן (שמות כב כט) 'בֶּן תַּעֲשֶׂה לְשֹׂרֵךְ
 36 לְצִנְאָתָךְ שְׁבַעַת יָמִים יְהִיָּה עִם אִמּוֹ בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי תִתְּנוּ לִי'. וממנו למד
 37 רבי זירא שרק ביום השמיני תתנו לי אבל קודם לכן אסור להקריבו,
 38 והוא לאו הבא מכלל עשה.
 39 לעיל (פ) הובאו דברי רבי אושעיא שמשנתינו אינה כרבי שמעון
 40 סוֹבֵר ששחיטה שאינה ראויה אינה שחיטה. כהמשך לדבריו, דנה
 41 הגמרא בדת רבי שמעון בדין אותו ואת בנו בקדשים: אָמַר רַב
 42 הַמְנוּגָא, אומרי (סוֹבֵר) הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאִין איסור 'אותו ואת בנו'
 43 נֹהֵג בְּקָרְבָנוֹת קְרָשִׁים. מבאר רב המנוגא, מֵאִי טַעְמָא – מה הטעם
 44 שאני אומר כן בדת רבי שמעון, בֵּינָן דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן (להלן ע"פ)
 45 ששחיטה שְׂאִינָה רְאוּיָה לאכילה לא שְׂמָה שְׁחִיטָה, ואם האם
 46 נשחטה באופן שאינה ראויה לאכילה, הרי זה כאילו לא נשחטה,
 47 ומותר לשחוט את בנה באותו היום, שלא אסרה תורה אלא שחיטת
 48 שניהם ביום אחד, לפיכך אין איסור אותו ואת בנו נוהג בקדשים,
 49 ששחיטת קְרָשִׁים נְמִי, ששחיטה שְׂאִינָה רְאוּיָה לאכילה היא, מפני
 50 שהשחיטה עצמה אינה מתירה באכילה עד שיוקר הדם.
 51 מְתִיב רַבָּא על דברי רב המנוגא, הלא מצאנו לרבי שמעון בפירוש
 52 שנוהג איסור אותו ואת בנו בקדשים. ששנינו בברייתא, השוחט אֹתוּ
 53 וְאִתּוּ בְּנֵו ושניהם היו קְרָשִׁים ושחטן בְּחוּץ וְ– מחוץ למקדש. רַבִּי
 54 שְׁמַעוֹן אומרי, על שחיטת השני עובר הוא בלא תעשה משום שחוט
 55 חוץ, שאף שכל שאינו ראוי להתקבל להקרבה בפנים אין חייבים
 56 עליו כרת משום שחוט חוץ, בכל זאת עובר הוא בלאו, שְׁהִיָּה רַבִּי
 57 שְׁמַעוֹן אומרי שרק אם אינו ראוי לבוא ולהיקרב בפנים כלל, אין בו
 58 איסור שחוט חוץ, אבל כִּל הָרְאוּי לְבֹא לְאַחַר זְמַן, אף שעתה אינו

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' א

17 דְאָמַר רַבָּא, הִיא [הַאִם] חוּלִין וּבִנְהָ שְׁלָמִים, לדעת רבי שמעון יש
18 חילוק את מי שחט תחילה. אם שָׁחַט קודם את בהמת החולין וְאַחַר
19 כֶּהָ בּו ביום שָׁחַט את בהמת השְׁלָמִים, פְּטוּר הוא ממלקות של אותו
20 ואת בנו, כיון שכל שלא נזרק הדם אינה שחיטה ראויה, וכשהתרו בו
21 בשחיטת השלמים התראת ספק היא ואינה התראה. אבל אם
22 מתחילה שחט את השְׁלָמִים וזרק את דמו, וְאַחַר כֶּהָ שחט את
23 החולין, חָיִיב על שחיטת השני משום אותו ואת בנו, ששחיטת
24 הראשון שחיטה ראויה היא ואוסרת לשחוט את השני, וכשהתרו בו
25 שלא לשחוט את השני, הרי זו התראת ודאי, שהרי בהמת חולין היא
26 שאין בה זריקת דם, וכבר משעת שחיטתה שחיטה ראויה היא.
27 הגמרא מביאה דין נוסף של רבא, בענין השוחט אחד חולין ואחד
28 קדשים לדעת רבי שמעון: וְאָמַר רַבָּא, השוחט אותו ואת בנו, וְהִיא
29 [הַאִם] חוּלִין וּבִנְהָ עוֹלָה, לֹא מִיפְעוּיָא – אין צריך לומר שאם הקדים
30 וְשָׁחַט את החולין וְאַחַר כֶּהָ שָׁחַט את העוֹלָה, דְּוַדַּאי פְּטוּר הוא,
31 משום ששחיטת השני שחיטה שאינה ראויה היא כל שלא נזרק הדם,
32 והתראת ספק היא ואינה התראה,

1 שחיטה ראויה היא, ואף שכל שלא נזרק הדם אין השחיטה מתרת
2 הבשר באכילה, אבל כשנזרק הדם והותר הבשר, חזרה השחיטה
3 להיות שחיטה ראויה. ולכך אסור לשחוט את השני לאחר הזריקה
4 באותו היום, ומפני זה אינו מתחייב כרת כששחטו בחוץ, לפי שאינו
5 ראוי להתקבל בפנים. וְהָכִי קָא אָמַר רַב הַמְנוּנָא, אֵין חיוב מְלָקוֹת
6 משום אֹתוֹ וְאֹתוֹ בְּנֻי נִוְהַג בְּקַדְשִׁים לדעת רבי שמעון. והטעם הוא,
7 שכדי לחייב מלקות יש להתרות את החוטא שאם יעבור את העבירה
8 ילקה, וכאן בְּיֻזַּן דְּכַמְהָ דְּלֹא זָרִיק דָּם לֹא מִיִּשְׁתַּרְי כְּשֶׁר באכילה,
9 ועדיין שחיטה שאינה ראויה היא, ורק לאחר שיזרק הדם תיחשב
10 השחיטה לשחיטה ראויה, לכך בְּעֵידָנָא דְּקָא שְׁחִיטָא – בזמן ששחט
11 את השני, ההתראה שהתרו בו שאם ישחוט ילקה משום אותו ואת
12 בנו, הוֹאִי הַתְּרָאָת סָפֵק, שהרי אף אם ישחוט יש ספק בדבר אם
13 ילקה או לא, שאם יזרק הדם ילקה ואם לא יזרק לא ילקה, וְהַתְּרָאָת
14 סָפֵק לֹא שְׁמָה הַתְּרָאָה.
15 מבאר הגמרא: וְאִזְדָּא רַבָּא לְמַעְמֵיהָ – ודבר זה שאמר רבא, שאין
16 לוקים על אותו ואת בנו בקדשים משום התראת ספק, לשיטתו אמרו.

עונשים, האחד חמור והשני קל, אינו נענש אלא בעונש החמור יותר
 ופטור מהעונש הקל. ואף כאן, כיון ששחיטת השני היא זו המחייבת
 מלקות משום אותו ואת בנו, ומחייבת אף מיתה משום עבודה זרה,
 פטור ממלקות וחייב רק מיתה.
אָמַר ליה רבי יוחנן לריש לקיש, זו – דין זה שאינו מתחייב שתי
 עונשים על מעשה אחד אלא רק את העונש החמור מביניהם, **אָפִילוּ**
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּי יוֹדְעִין אוֹתָהּ, ואין טעם להשמיענו דבר זה.
אָלָא אם רצונך להשמיענו דבר של טעם במשנתנו, כך היה לך
 לומר, **פְּעָמִים שְׂאָפִילוּ** אם שָׁחַט את הַרְאֵשׁוֹן לְאָכּוֹל על שְׁלֶחֶנוּ
 וְאֵת הַשְּׁנִי לְעִבּוּדָה זָרָה, בכל זאת חייב הוא מלקות על שחיטת השני
 משום אותו ואת בנו. וּבְגוּן דְּאִתְרוּ בֵּיהּ – שקודם שחיטת השני התרו
 בו שאם ישחוט ילקה משום אותו ואת בנו, ולא אִתְרוּ בו שעל
 שחיטה זו יתחייב גם מיתה משום עִבּוּדָה זָרָה. וכיון שבלא התראה
 אינו מתחייב מיתה, נמצא שאינו מתחייב על מעשה זה אלא עונש
 אחד שהוא המלקות משום אותו ואת בנו, ולכך לוקה.
 מבאר הגמרא: וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ שאמר שלעולם אינו לוקה
 כשנשחט השני לעבודה זרה, **אָמַר** – סובר, שביזוּן דְּבֵי אִתְרוּ בֵּיהּ –
 שאילו היו מתרים בו שיתחייב מיתה על מעשה זה, היה פְּטוֹר
 מהמלקות, לכן **כִּי לֹא אִתְרוּ בֵּיהּ נָמִי פְּטוֹר** הוא, כיון שלדעת ריש
 לקיש כל עבירה שיש בה אופן של חיוב מיתה, שוב אין מתחייבים
 מלקות עליה בשום ענין.
 מבאר הגמרא: וְרַבִּי יוֹחָנָן וְרִישׁ לָקִישׁ במחלוקת זו, **אָוְדוּ לְטַעֲמֵיהוּ**
 – הלכו לשיטתם במה שנחלקו במקום אחר. **דְּבֵי אִתְאָר רַב דִּימִי**
 מארץ ישראל לבבל, **אָמַר**, חֲתִיבִי מִיתוֹת שׁוֹנְגִין – העוברים בלא
 התראה על איסור שחייבים עליו מיתה אילו היו מתרים בו, וכן חֲתִיבִי
 מְלָקוֹת שׁוֹנְגִין – העוברים בלא התראה על עבירה שיש בה מלקות
 אילו היו מתרים בו, ומחמת שהיו שוגגים פטורים מהמיתה או
 מהמלקות, ועל מעשה זה שעשו יש להם להתחייב גם דְּכָר אֲחֵר –
 חיוב ממון. נחלקו בזה רבי יוחנן וריש לקיש, רבי יוחנן **אָמַר** חֲתִיב
 בחיוב הממון. וְרִישׁ לָקִישׁ **אָמַר** פְּטוֹר מחיוב הממון. וטעמם, רבי
 יוחנן **אָמַר** חֲתִיב, דְּהָא לֹא אִתְרוּ בוּ על חיוב המיתה או המלקות,
 ונמצא שאינו חייב מיתה או מלקות, ולא שייך לומר קם ליה בדרבה
 מיניה ולפטרו מהממון. וְרִישׁ לָקִישׁ **אָמַר** פְּטוֹר, דְּכִינּוּן דְּבֵי אִתְרוּ
 בֵּיהּ, היה חייב בעונש הגדול ופְּטוֹר מחיוב הממון, **כִּי לֹא אִתְרוּ בֵּיהּ**
נָמִי פְּטוֹר גם מחיוב הממון.
 הגמרא הביאה שני מקומות שנחלקו ריש לקיש ורבי יוחנן באותו
 ענין: א. במשנתנו, כששחט את השני לעבודה זרה ולא התרו בו
 משום עבודה זרה, אם מתחייב הוא מלקות משום אותו ואת בנו. ב.
 בדברי רב דימי, כשעשה בלא התראה מעשה שאילו היו מתרים בו
 היה מתחייב עליו מיתה או מלקות, אם מתחייב עליו ממון. הגמרא
 מבררת מדוע הוצרכו לחלוק בשני המקומות. מבאר הגמרא:
וְצִרִיבָא – וצריכים רבי יוחנן וריש לקיש להשמיענו את מחלוקתם
 בשני הדינים הללו, ולא היה אפשר ללמוד נידון אחד מחבירו. לפי
דְּאִי אֲשַׁמְעִינּוּ בְּהָא – שאם היו משמיעים לנו את מחלוקתם בנידון
 משנתנו אם מתחייב מלקות על מעשה שאילו היו מתרים בו היה
 מתחייב עליו מיתה, היינו אומרים שרק **בְּהָא קָאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן**
לָקִישׁ שאינו מתחייב מלקות, כיון שמיתה ומלקות שניהם עונשים על
 גופו של האדם, ואין מטילים כלל על האדם שני עונשים ממין אחד
 על אותו מעשה, וכיון שיש במעשה זה צד מיתה, פקע ממנו חיוב
 המלקות. **אָבָל בְּהָא** – בנידון מחלוקתם אם לחייב ממון על מעשה
 שראוי להתחייב עליו גם מיתה או מלקות, **אָמַר מוֹדִי לִיה לְרַבִּי**
יוֹחָנָן שכיון שהם שני מיני עונשים, האחד בגופו והשני בממונו,
 שניהם מוטלים על האדם. אלא כשבעונשים אותו בעונש החמור
 שבגופו, אין עונשין אותו בעונש הקל אף שאינו אלא בממונו, אבל
 כשאינו נענש בעונש שבגופו, כגון שלא התרו בו, קיים ועומד העונש
 שבממונו. ולכך הוצרכו לחלוק גם לגבי חיוב ממון, וללמדנו שלדעת
 ריש לקיש גם בממון ומיתה או ממון ומלקות, אינו מתחייב ממון בכל
 ענין ואפילו כשאינו נענש בעונש שבגופו, לפי שבכל מקום שיש צד

אָלָא אָפִילוּ אם שָׁחַט את העוֹלָה תחילה ורק את דמו, וְאֲחֵר כֶּד
שָׁחַט את החולין, ששחיטת השני שחיטה ראויה היא, בכל זאת
פְּטוֹר הוא ממלקות של אותו ואת בנו, מפני שהשחיטה קְמִייתָא
 שהיא שחיטת העולה, לֹא שְׁחִיטָה בַּת אֲכִילָה הִיא – אינה שחיטה
 שמתירה באכילה, כיון שכולה למזבח, ואין בה לא אכילת כהנים
 ולא אכילת בעלים.
 הגמרא מביאה שיש חולקים על דברי רבא לענין עולה, אומרת
 הגמרא: וְרַבִּי יַעֲקֹב אָמַר בשם רבי יוחנן, **אֲכִילַת מִזְבֵּחַ** – מה שהאש
 שעל המזבח אוכלת את האימורים ואת בשר העולה, גם כן שָׁחַט
אֲכִילָה. ולכך שחיטה ראויה היא, לפי שמתירה היא את הבשר
 לאכילת המזבח, ושחיטתה אוסרת לשחוט את השני בו ביום. מבאר
 רבי יוחנן, **מֵאֵי טַעְמָא** – מהו הטעם שיש שם אכילה לאכילת מזבח,
דְּאָמַר קְרָא (ויקרא יז) לענין מחשבת פיגול **וְאִם הָאֵכָל יֹאכַל מִבֶּשֶׂר**
וְבַח שְׁלֵמֵי בָיִם הַשְּׁלִישִׁי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פיגול
 הַיְהִי וְגו', וכפל הלשון הָאֵכָל יֹאכַל מלמדינו שבשתי אכילות
 הַכְּתוּב מְדַבֵּר, אֲחֵר אֲכִילַת אֲדָם וְאֲחֵר אֲכִילַת מִזְבֵּחַ, שבין אם
 חישב לאכול הבשר לאחר זמנו, ובין אם חשב להקטיר האימורים על
 המזבח לאחר זמנו, פיגול הוא. וכיון שמצאנו שקראה תורה בשם
 אכילה לאכילת מזבח, יש ללמוד גם לענין שחיטה ראויה, ששחיטה
 המתרת באכילה היא.

משנה

התורה לא אסרה הריגת אותו ואת בנו ביום אחד, אלא רק שחיטת
 שניהם ביום אחד, שנאמר (ויקרא כב ח) **'אֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ**
בְּיוֹם אֶחָד. משנתנו מבאר שישנם מיני שחיטות שאינם בכלל
 שחיטה, ואינם בכלל איסור התורה: הַשּׁוֹחֵט אותו ואת בנו ביום אחד,
 ואחד מהם **נִמְצָא מְרֻפָּה**, ואין שחיטתו מתירתו באכילה. וכן
 הַשּׁוֹחֵט אחד מהם לְשֵׁם עִבּוּדָה זָרָה, שעל ידי שחיטה זו נאסרה
 הבהמה בהנאה. וכן הַשּׁוֹחֵט פֶּרֶת תְּפֹאֵת – פרה אדומה, ששחיטתה
 אינה לאכילה לפי שהיא נשרפת כולה. וכן השוחט שוֹר הַנֶּחֱסָל –
 שדינו להסקל, כגון שהרג אדם וכבר נדוהו בית דין וגמרו דינו
 לסקילה, שאסור הוא בהנאה אפילו אם לא נסקל לבסוף אלא נשחט.
 וכן אם אחת מהם הזמינה ויחזרה לעִנְיָהּ עֲרוּפָה והוריהו לנחל
 איתן. בכל אופנים אלו, רבי שְׁמַעוֹן פְּטוֹר משום אותו ואת בנו,
 משום שסובר ששחיטה שאינה ראויה לאכילה אינה שחיטה, ואינה
 בכלל מה שאסרה תורה לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד, ובאופנים
 אלו השחיטה לא התירה באכילה. וְחֻכְמִים מְחִיבִין מלקות משום
 אותו ואת בנו, מפני שלדעתם גם שחיטה שאינה ראויה לאכילה
 שמה שחיטה.
 ממשיכה המשנה: אבל הַשּׁוֹחֵט אותו ואת בנו ובשעת שחיטה
נִתְנַבְּלָה אחת מהם בְּיָדוֹ שלא מדעתו, וכן הַנּוֹחֵר – שקרע הבהמה
 מנחרייה עד צוארה. וכן הַמַּעֲקָר – שעקר הסימנים מדעתו, בכל אלו
 מדיני חכמים שפְּטוֹר משום **אִתּוֹ וְאֵת בְּנוֹ**, לפי שאין זה מעשה
 שחיטה כלל, ואינו בכלל מה שאסרה תורה לשחוט אותו ואת בנו.
 ומחלוקת רבי שמעון וחכמים היא רק כשמעשה השחיטה עצמו
 נעשה כהוגן, ודבר אחר גורם לבהמה להיות אסורה באכילה.

גמרא

הגמרא דנה באיזה אופן השוחט לעבודה זרה מתחייב מלקות משום
 אותו ואת בנו: **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ**, לֹא שְׁנֵי במשנה שחכמים
 מחייבים מלקות משום אותו ואת בנו בשוחט לעבודה זרה, **אָלָא**
כִּשְׁחָט את הַרְאֵשׁוֹן לְשֵׁם עִבּוּדָה זָרָה, וְאֵת הַשְּׁנִי כְּדִי לְאָכּוֹל על
שְׁלֶחֶנוּ. שאף שעל שחיטת הראשון מתחייב הוא מיתה משום עבודה
 זרה, בכל זאת יש לו להתחייב מלקות משום אותו ואת בנו על
 שחיטת השני. אָבָל אם את הַרְאֵשׁוֹן שחט לְאָכּוֹל על שְׁלֶחֶנוּ, וְאֵת
הַשְּׁנִי לְעִבּוּדָה זָרָה, פְּטוֹר ממלקות משום אותו ואת בנו, מפני דְּקָם
לִיה בְּדְרָבָה מִיְנִיה – שדי לו בעונש הגדול ממנו, שהוא חיוב מיתה.
 והיינו, הלכה בידינו שאם יש מעשה אחד הגורם להתחייב בשני

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

16 ומחמת כן סובר רבי שמעון שאין חייבים עליה משום אותו ואת בנו.
17 הגמרא דנה האם אכן אין זו שחיטה ראויה. מקשה הגמרא: וּפְרַת
18 הַטָּאֵת – האם שחיטת פרה אדומה שְׁחִיטָה שְׂאִינָה רְאוּיָה לאכילה
19 הִיא, וְהִתְנַיָּא – והרי שנינו בברייתא לענין טומאת בשר פרה אדומה
20 אחר שחיטתה, שאף שסובר רבי שמעון (בכורות ט) שאיסורי הנאה
21 כשור הנסקל ופטר חמור אינם מקבלים טומאה כשאר אוכלין, כיון
22 שאינם ראויים לאכילה, ונאמר בטומאת אוכלין (ויקרא יא לד) 'מִקֵּל
23 הָאֶבֶל אֲשֶׁר יֹאכֵל' ומזה לומד רבי שמעון שרק אוכל שאפשר
24 להאכילו לאחרים חשוב אוכל לענין טומאה. בכל זאת נאמר
25 בברייתא, רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, פְּרָה אֲדוּמָה שִׁנְשַׁחְתָּהּ, אֵף שֶׁאִסוּרָה
26 הִיא בְּהֵנָּה, מִטְּמֵאָה – נטמאת היא בטומאת אוכלין לטמא אחרים,
27 שאם נגע שרץ בבשרה, וחזר בשרה ונגע באוכלין, נטמאו. והטעם
28 הוא, הוֹאֵיל וְלֵאחַר שִׁנְשַׁחְתָּהּ קוּדְם שִׁנְשַׁרְפָּה הִיְתָה לָהּ שְׁעַת
29 הַבּוֹשֶׁר – זמן שהיתה ראויה לאכילה אף לעצמו.

1 של עונש חמור, הרי הוא פוטר מהעונש הקל.
2 ממשיכה הגמרא לבאר את הצורך בשני המחלוקות: וְאִי אֵיִתְמַר
3 בְּהָא – ואם היו נחלקים רק בנידון ממון ומיתה או ממון ומלקות, ולא
4 היו נחלקים במשנתנו במלקות ומיתה, היה אפשר לומר שרק בְּהָא
5 – בממון ומיתה או מלקות קְאָמַר רַבִּי יוֹהָנָן שמתחייב ממון אם אינו
6 מת ואינו לוקה, מפני שזה חיוב בממונו וזה בגופו, ושניהם מוטלים על
7 האדם, וכשלא התרו בו ואינו נענש בעונש שבגופו, קיים ועומד
8 העונש שבממונו. אֲכַל בְּהָא – במלקות ומיתה ששניהם עונשים
9 בגופו, אֵימָא מוֹדֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּן לָקִישׁ שאין מטילים כלל את
10 שניהם על האדם, וכיון שיש צד מיתה פקע חיוב המלקות גם באופן
11 שאינו מת. לכך נחלקו גם במלקות ומיתה, ללמדינו שלרבי יוחנן גם
12 באופן זה הרי הוא לוקה אם אינו מת, לפי שלדעתו העונש החמור
13 פוטר מזהקל אך ורק אם הוא נענש בפועל בעונש החמור. מסיימת
14 הגמרא: צְרִיכָא – אכן הוצרכו לחלוק בשני הנידונים.
15 התבאר במשנה, שהשוחט פרת חטאת הרי זו שחיטה שאינה ראויה,